

Dermatologie

opfrisdag

U-Consultancy organiseerde op 30 juni een opfrisdag dermatologie. 26 schoonheidsspecialisten schreven zich in omdat zij wel meer wilden weten over PROVOKE en een advies wilden over hoe zij klanten kunnen doorverwijzen. In de praktijk blijkt namelijk dat de meesten stuiten tegen een niet meewerkende huisarts. Als schoonheidsspecialist mag je geen diagnose stellen, maar je mag de huisarts wel op het juiste spoor proberen te zetten.

Bij opleidings-, trainings- en adviescentrum U-Consultancy, het bedrijf van Carla Uppelschoten, kunnen schoonheidsspecialisten die de basis- en vervolgopleiding bij U-Consultancy hebben gevolgd de masterclass dermatologie volgen. Deze masterclass is bedoeld voor schoonheidsspecialisten die specialist willen worden in de medische aspecten van het beroep. Voor mensen die deze masterclass hebben afgerond is het wellicht makkelijker te communiceren met doktoren. U-Consultancy is bezig met een kwaliteitskeurmerk voor cursisten die de masterclass hebben afgerond: 'Medisch schoonheidsspecialist dermatologie'. Het zal altijd lastig blijven een dokter te overtuigen. Maar door te werken met het PROVOKE-model, kun je doktoren laten zien dat je meer weet van de huid dan hij wellicht verwacht. Daarnaast wordt er in de laatste module van de masterclass ingegaan op 'Medische communicatie en dossiervorming' oftewel: hoe communiceer je als schoonheidsspecialist met artsen.

PROVOKE

Om de maand treffen jullie in Vakblad Schoonheidsspecialist een artikel aan van U-Consultancy. Er wordt dan altijd gestart met het PROVOKE-model. Tijdens de opfrisdag hadden de schoonheidsspecialisten allen een voorbeeld meegenomen uit de praktijk. Dermatoloog Bert Oosting ging alle voorbeelden af en de zaal beschreef de huidandoeningen volgens PROVOKE. Toevallig was er in de zaal iemand aanwezig die een aandoening heeft op haar been. Hiernaast de foto. Beschrijf deze plek eens met het PROVOKE-model. Rechtsboven dit artikel staan de juiste antwoorden. Het PROVOKE-model is een hulpmiddel om de huidandoening te omschrijven. De letters staan voor: P = Plaats, R = Rangschikking, O = Omvang, V = Vorm, O = Omtrek, K = Kleur, E = Efflorescentie.

Roaccutane

Tijdens de opfrisdag kregen schoonheidsspecialisten te horen met welke middelen je diverse huidandoeningen, zoals eczeem en acne het beste kunt behandelen. Als dermatoloog is Oosting heel erg blij met schoonheidsspecialisten die de acne huid ontledigen. Maar wat als de acne blijft terugkomen? Oosting: "Het beste middel tegen acne blijft Roaccutane. Als schoonheidsspecialist kun je dit niet voorschrijven, maar als een klant een erge vorm van acne heeft die steeds terugkomt, is dat de beste optie." De

schoonheidsspecialisten in de zaal merken wel op: "Maar dat is toch eigenlijk een medicijn dat je als laatste optie wilt gebruiken? Het heeft nogal wat risico's." Oosting: "Dat klopt inderdaad. Het moet onder goede begeleiding van een arts gebruikt worden. Op www.huidarts.com kun je veel interessante informatie hierover vinden." Om jullie geheugen nog even op te frissen, op de website worden de volgende belangrijke zaken over het gebruik van Roaccutane vermeld: 'Het medicijn wordt gebruikt bij ernstige vormen van acne die niet verholpen kunnen worden door andere behandelingen, waaronder die met orale antibiotica. Vrouwen in de vruchtbare leeftijd die het middel gebruiken mogen tijdens de behandeling niet zwanger worden. De werkzame stof is isotretinoïne. Deze stof is afgeleid van vitamine A. Vitamine A heeft in hoge doseringen een gunstig effect op ziekten waarbij de verhoorning van de huid verstoord is. Roaccutane heeft een viervoudig werkingsmechanisme. Het remt de overvloedige vorming van talg en voorkomt het groter worden van de talgklier. Hierdoor komt er minder talg vrij, zodat de afvoerkanaaltjes van de talg niet verstopt raken. Het medicijn zorgt er tevens voor dat de mee-eters loslaten van de huid en verdwijnen. Het remt de ontstekingsreactie (die gepaard gaat met roodheid) en het zorgt ervoor dat de bacterie die de ontsteking veroorzaakt langzaam maar zeker verdwijnt.' Een vrouw mag dus onder geen beding zwanger worden, want er is risico op ernstige aangeboren afwijkingen. Maar hoe zit het met de vruchtbaarheid van de man? Oosting: "Bij de mannen worden vanuit het farmacotherapeutisch kompas geen adviezen gegeven met betrekking tot zwangerschapspreventie."

Behandelen zonder Roaccutane

Volgens de NHG richtlijn behandel je acne volgens het volgende stappenplan:

- Stap 1a: benzoylperoxide (BP) of lokaal retinoïd
- Stap 1b: vervang BP door lokaal retinoïd of andersom
- Stap 2a: voeg lokaal antibioticum toe
- Stap 2b: handhaaf antibioticum en wissel van BP naar retinoïd of andersom indien nog niet eerder gedaan
- Stap 3: vervang lokaal antibioticum door antibioticum oraal (eerste keus doxycycline), handhaaf BP of lokaal retinoïd
- Stap 4: (facultatief)

De juiste antwoorden bij de foto volgens het PROVOKE-model:
 P = onderbeen rechts, R = 3 tot 4 centimeter, O = solitair, V = grillig rond, O = niet scherp begrensd, K = zacht roze, blauwe
 gloed, bruine pigmentatie, E = Atrofie, Emaculia, Squamae, Cedrix.

Oosting vertelt: “BP 5% is even effectief als 10%. In het begin van de behandeling kan roodheid, branderigheid en irritatie optreden. Het middel heeft een blekende werking op metaal, haar en kleding. Er is ook contactallergie mogelijk. Verder dient intensief contact met de zon te worden vermeden.” Wat kan de klant zelf doen tegen acne? “De huid niet overmatig reinigen en dagelijks mild wassen met warm water.”

Littekens

Door acne kunnen littekens ontstaan. “Voorkomen is beter dan genezen”, zegt Oosting. “Er zijn drie soorten littekens: boxscars, icepick scars en rolling scars. Littekens kunnen worden verminderd met onder andere CO₂ laser. Maar het blijft lastig. Wat je als schoonheidsspecialist wel kunt doen is beginnen met een chemische peeling en bijvoorbeeld littekenmassages.”

Behandelmethodes voor littekens op een rij:

- Bij relatief oppervlakkige verlittekening: dermabrasie en laser resurfacing (effect van het laatste is veel sterker dan van dermabrasie)
- Punch graft/elevatie voor diepe littekens
- Excisie van grote littekens
- Atrofische littekens: soft tissue augmentation, bijvoorbeeld: hyaluronzuur, vet, etcetera.
- Hypertrofische littekens: corticoïd, VN2, siliconen gel sheeting

Eczeem

Nog een andere huidaandoening die behandeld werd door de dermatoloog is eczeem. Hierbij is de hoornlaag (stratum corneum), de buitenste laag van de huid en tevens de bovenste laag van de opperhuid, beschadigd. De hoornlaag beschermt normaliter tegen uitdroging en is een barrière tegen veel stoffen. Er zijn verschillende soorten eczeem en vaak is de huid droog. Gevolg: de barrièrefunctie vermindert. Je kunt een droge huid tegengaan met zalf of crème. Oosting legt het verschil uit: “Het verschil tussen crème en zalf is dat crème meer water bevat en zalf meer vet. Voordeel van zalf is onder andere dat het de droogheid van de huid tegengaat en jeuk vermindert. Nadeel is echter dat het gaat glimmen, je kleding vet wordt en er soms juist irritatie of jeuk optreedt. Voordeel van crème is dat het prettig smeert en cosmetisch aanvaardbaar is, het glimt niet. Nadeel is dat het uitdroging kan geven.” Let dus goed op wat beter is voor de klant. Ook voor eczeem

is er een ABC-regel. “A staat voor Avoid Soap, B staat voor Benefit from Emollients en C staat voor control inflammation. Dit wordt onderschreven door de National Eczema Society en British Skin Foundation.”

Huidkanker

De dag wordt qua presentaties afgesloten met weetjes over melanomen/huidkanker. Hoe beoordeel je moedervlekken? En hoe weet je of het een melanoom wordt? Oosting: “Hierbij staat elke letter voor een kenmerk van een naevus dat wijst op mogelijke overgang naar een melanoom. De ABCDE-regel is oorspronkelijk Engelstalig, de A staat voor Asymmetry (het niet symmetrisch zijn van de naevus), de B voor Border (rand), de C voor Color (kleur), de D voor Diameter (doorsnede, grootte) en de E voor Evolution (verandering) of Elevation (het ontstaan van een verhevenheid).” Op www.huidziekten.nl kun je hier ook alle informatie over vinden. Als schoonheidsspecialist kun je de eerste zijn die de overgang naar een melanoom kan constateren. Je weet nooit zeker of je echt te maken hebt met een melanoom, maar door de klant de juiste vragen te stellen, kun je er wel achter komen of de persoon die je behandelt ook in de ‘hoge risicogroep’ valt. Oosting: “Je kunt dan uitgaan van de HARMM-methode. Deze letters staan voor ‘History, Age, Regular Dermatologist Absent, Mole en Male’. Dit houdt in dat er een hoger risico is als de klant in het verleden al eens eerder huidkanker of een melanoom heeft gehad, ouder is dan 50 jaar, niet regelmatig voor huidcontrole bij de dermatoloog komt, de moedervlek groeit of rare vormen aanneemt en als de klant een man is. Je kunt dit toepassen in je eigen praktijk als je een ‘rare plek op de huid’ niet vertrouwt.” Oosting vertelt de aanwezigen over een pas uitgevoerde en afgeronde studie. “Er is een studie gedaan in Duitsland waarbij er in een bepaald gebied 360.000 mensen gescreend zijn op huidkanker. Hierdoor nam de mortaliteit in Duitsland ten gevolge van melanomen af. Door het eerder ontdekken van dunne melanomen, voorkom je dat deze zich ontwikkelen tot dikke melanomen met meer kans op uitzaaiingen. Het Spaarne Ziekenhuis heeft aan de landelijke huidkankerdag van de NVDV meegewerkt. Uit de screening zijn 70 melanomen in Nederland ontdekt die de patiënten zelf niet opgevallen waren. Het blijkt dat vroegtijdige detectie van melanomen zinvol is.

De volgende opfrisdag vindt plaats op 15 juni 2015 in Bunnik.